

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Київ, 20 лютого 2024 р.)

За загальною редакцією
Л. Г. Комахи, Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкової

КИЇВ
2024

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 10 від 6 березня 2024 р.)

Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 20 лют. 2024 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи, Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкової. Київ: Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2024. 294 с.

У виданні розміщено тези учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку», яку було проведено в рамках Зимової наукової школи в м. Києві 20 лютого 2024 р. Навчально-науковим інститутом публічного управління та державної служби разом із співorganizаторами – історичним факультетом і Навчально-науковим інститутом права Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Українським інститутом національної пам'яті.

У тезах висвітлено питання публічного управління, політики національної пам'яті та розвиток громадянського суспільства в Україні, а також окреслено актуальні аспекти історичного досвіду українського державотворення і публічного управління.

Для широкого кола науковців, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, аспірантів, студентів та інших заінтересованих осіб.

УДК 35:32](477)(091)(06)

Тексти публікуються в авторській редакції.

За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори, а також (для студентів і аспірантів) наукові керівники.

ЛАРИСА МАТВЄЄВА. ПАСИОНАРНІСТЬ УКРАЇНЦІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕКОНСОЛІДАЦІЇ ГРОМАД	161
ВОЛОДИМИР МЕЛЬНИК. ДИНАМІКА ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	163
ОЛЬГА МИРНА, АННА ДАХНО. РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ЗМІН ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	165
ОКСАНА МИРОНЕЦЬ. ПРАВОВІ ТА ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СУЧАСНІЙ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	168
ТЕТЯНА МИХАЙЛОВА. ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД НЕЗАЛЕЖНОСТІ	170
АРТЕМ МИХАЙЛЮК. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ОСНОВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	173
ВАДИМ МИХАЙЛЮТА. РОЗВИТОК МЕДИЧНИХ УСТАНОВ НА ЗАСАДАХ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ: СПІВПРАЦЯ З КРАЇНАМИ ЄС	175
ТАРАС МІК. ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ	177
ЄГОР МІНЕНКО, ВАСИЛЬ ОРИЩУК. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНА СЛУЖБА: МОЛОДІЖНИЙ АСПЕКТ	179
СВІТЛАНА МОСКАЛЕНКО. АКТУАЛЬНІСТЬ ПОШИРЕННЯ ЗНАТЬ ПРО РОЛЬ ВИДАТНИХ ОСОБИСТОСТЕЙ УКРАЇНИ В ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСАХ	181
ОЛЬГА МОСЬОНДЗ. ПОЛІТИКА НАТО ЩОДО УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	183
СВІТЛАНА МОТРИЙ. РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОРАДНИЦТВА НА ОСНОВІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	185
ВЯЧЕСЛАВ НАГОРНИЙ. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ВИКОНАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ФУНКЦІЙ ОРГАНАМИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ У ВЗАЄМОДІЇ З ІНШИМИ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ	187
ІГОР НАЗАРЕНКО. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТРЕНДИ	190
ОЛЬГА НАУМЕНКО. РОЛЬ ПОЛІТИКО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ЕЛІТИ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ	192
НІКІТА НАЧАРЯК. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ ОНКОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ ..	194
СУСАННА НАЧАРЯН. ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	196
АЛЬОНА НЕСТЕРЕНКО. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОНІТОРИНГУ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	199
ІННА НІНЮК. ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ	200
МАРІЯ НІНЮК. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ	202
ВАСИЛЬ НОСОК. НАПРЯМИ І МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ	204
ПАВЛО ОГРЕБЧУК. ВПЛИВ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА НА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	206
ВАСИЛЬ ОРИЩУК, НАТАЛІЯ ЛАРИНА. ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ	208
ВІКТОРІЯ ПАНАСЮК. МІСЦЕ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ	211
ОКСАНА ПАРХОМЕНКО-КУЦЕВІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	213
ВАСИЛЬ ПАХОЛОК. ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА У СИСТЕМІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ	215
РАЇСА ПЕРЕЛИГІНА. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	217
ОЛЕНА ПЕТАСЮК. УКРАЇНА-НАТО: СТРАТЕГІЯ ЗАХИСТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ	219
НІНА ПЕТРАШКО. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ	221
ДМИТРО ПИЗЮК. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: НОВІ ГОРИЗОНТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	223
ОЛЕКСІЙ ПОЛІЩУК. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ	225
СВІТЛАНА ПОЛІЩУК, ТЕТЯНА АРБУЗОВА. АКТУАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	227
OLHA PREDCHUK. DEVELOPMENT OF OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH IN THE CONTEXT OF DECENTRALIZATION	230

Вікторія Панасюк,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки Білоцерківського національного аграрного університету

Viktoriia Panasiuk,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of public management, administration and international economics, Bila Tserkva National Agrarian University

<https://orcid.org/0000-0002-9141-0149>

МІСЦЕ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

THE PLACE OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN IMPLEMENTING THE POLICY OF NATIONAL MEMORY

The peculiarities and functions of local authorities in ensuring the protection of cultural heritage as a component of the national memory policy are considered. It was established by Department of Culture and Tourism of Bila Tserkva City Council to ensure the implementation of the state policy on the cultural heritage burial. The assessment of the public practical actions in solving the urgent problems of historical justice restoration in the preservation of heritage and monuments arrangement to soviet soldiers of World War II was carried out. It was summed up that the object of implementation of the national memory policy at the local level is the residents of the territorial community, who occupy a decisive place in the public opinion formation, public freedom and historical memory.

Keywords: *cultural heritage, national memory policy, territorial community.*

Зміни, що відбуваються в системі публічного управління соціально-гуманітарними складовими суспільства, створюють додаткові виклики, які потребують вчасного реагування. Акцентуємо увагу на сфері охорони культурної спадщини як складової національної політики пам'яті, зокрема на законодавчому забезпеченні охорони нерухомої культурної спадщини, збереженні архівів та культурних цінностей, що мають вагомий вплив на формування громадської волі, історичної пам'яті, національної свідомості громадськості.

Позитивні наслідки процесу децентралізації, що надали місцевим органам влади додаткових повноважень в управлінні соціально-економічними процесами, ставлять нові завдання у справі забезпечення охорони культурної спадщини. Формування нових об'єднаних громад актуалізує завдання збереження культурної інфраструктури та належної охорони об'єктів культурної спадщини на місцевому рівні [1, с. 40-42]. Реалізація цього завдання напряму пов'язана з інституційною спроможністю місцевих органів влади. Зокрема, такі завдання встановлено в межах повноважень Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради [2]. Серед основних функцій та завдань Управління культури і туризму визначено:

– забезпечення реалізації державної політики з питань культури, створення умови для бібліотечної та клубної роботи, розвитку народного та професійного мистецтва, закладів культури на території Білоцерківської міської територіальної громади;

– сприяння розвитку театрального, музичного, образотворчого та кінематографічного мистецтва, музеїв, бібліотек, культурно-розважальних парків та інших закладів культури;

– сприяння діяльності міських творчих спілок, громадських організацій і товариств, фондів, любительських об'єднань і клубів, етнокультурних об'єднань та інших громадських організацій нацменшин, координація їх діяльності незалежно від форми власності, розвиток народної творчості та аматорського мистецтва;

– здійснення заходів з реалізації Закону України «Про охорону культурної спадщини» [3] в межах повноважень та інше [4].

Білоцерківська міська територіальна громада об'єднала на своїй території 85 меморіалів, скульптур та пам'ятних знаків, з яких 34 є об'єктами культурної спадщини. Села Білоцерківської громади, в основному, мають пам'ятники радянського періоду. Багата і різноманітна культурна спадщина України відображає її складну, драматичну історію, сформовану під впливом різнобарвної

палітри спрямованих на неї в різні часи цивілізаційних віянь. Кожен пам'ятник чи меморіальний комплекс є своєрідним символом певної події чи епохи й відображає життя наших предків на певному етапі історії держави.

Реалізуючи основні завдання, Управлінням культури і туризму Білоцерківської міської ради у сфері охорони культурної спадщини здійснюється комплексний облік об'єктів, включаючи наукові дослідження, класифікацію та державний облік. Проводиться паспортизація пам'яток культурної спадщини, що дає змогу отримати більш повну та достовірну інформацію про них, надаючи можливість запровадження електронних форм збереження та отримання інформації.

Одним із основних заходів Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради у реалізації політики національної пам'яті є впорядкування пам'ятників радянським подіям та воїнам. Відповідно до рішення виконавчого комітету у лютому 2023 року створено спеціальну комісію для вирішення проблеми встановлення та демонтажу пам'ятних знаків, табличок та інформаційних табло в громаді. До складу експертів комісії входили представники громадських організацій, історики, депутати міської ради та працівники профільних управлінь і відділів. Враховуючи терміновість вирішення питання історичного значення та технічний стан об'єктів, комісія оглянула всі пам'ятники, меморіали та обеліски в Білій Церкві та в кожному селі громади. На підставі отриманих даних розроблено відповідні заходи та визначено велику кількість пам'яток, які перебувають у належному стані та таких, що потребують ремонту різного ступені складності. На думку фахівців, реконструкції потребує Меморіальний комплекс Парк Слави (м. Біла Церква). У більшості випадків в Україні пам'ятні знаки невідомому солдату або пам'ятники на похованнях загиблих воїнів Другої світової війни виконані з недовговічного матеріалу (бетону) та за типовим радянським зразком. Російсько-українська війна спонукає нас до переосмислення історичних подій та відновлення історичної справедливості у збереженні спадщини, її перегляду через призму сучасності.

За результатами роботи комісії було розроблено Програму збереження та охорони об'єктів культурної спадщини (пам'ятних знаків, пам'ятників історії та культури, монументального мистецтва) Білоцерківської міської територіальної громади на 2023-2025 роки, затверджену на засіданні міської ради [2].

Як висновок зауважимо, що об'єктом реалізації політики пам'яті на місцевому рівні є жителі територіальної громади. Саме місцеві соціальні групи є носіями цілеспрямованої меморіальної політики у формуванні суспільної думки, патріотичних почуттів, громадської волі, історичної пам'яті, національної свідомості та ідентичності.

Список використаних джерел

1. Кулиняк І. Я., Карий О. І., Прокопишин-Рашкевич Л. М., Огінок С. В., Бондаренко Ю. Г. Європейський досвід популяризації історичної спадщини та культурного туризму. Львів: Растр-7, 2023. 254 с.
2. Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради. URL: <https://bc-rada.gov.ua/node/1874> (дата звернення: 13.02.2024).
3. Про охорону культурної спадщини. Закон України від 8.06.2000 р. № 1805-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14> (дата звернення: 13.02.2024)
4. Положення про відділ культури і туризму Білоцерківської міської ради. URL: https://new.bc-rada.gov.ua/miska_rada/normatyvni_akty/777-32-vii_pro_zatverdzhennia_polozhennia_pro_viddil_kultury_i_turyzmu_bilotserkivskoi_miskoi_rady_u_novii_redaktsii/19970.doc (дата звернення: 13.02.2024).